

**МНОГО СА ПРАЗНИЦИТЕ ПРЕЗ МАЙ -
ВСИЧКИ ДА СА КРАСИВИ И ВЪЛНУВАЩИ!**

Кураж

Списание за социални права и интеграция • Година XXVIII • Брой 5 • май • 2019 г. • Цена 0.50 лв

ДА ПРЕБЪДЕ СЛОВОТО НИ,
ДА СЕ ВЪЗРОДИ НАРОДЪТ НИ,
ДА БЪДЕ СВЕТА БЪДНИНАТА НИ!

Акцент

3 - 23

**ПОКАЗВАМЕ С ДЕЛА,
ЧЕ РАВНИ СМЕ НА ДРУГИТЕ В СВЕТА**

4 - 9

ДОБРИТЕ ВЕСТИ ИДВАТ С КУРАЖ

10 - 15

Беловец, Карлово, Монтана, Кубрат, Самоков,
Долна баня, Кюстендил-Шишковци-Пробищип**ОТЧИТАМЕ ОРГАНИЗАЦИОННАТА
ДЕЙНОСТ**

16 - 28

Справочник

29- 34

АРТ СЕДЯНКА

35 - 37

Кръстословици

38 - 39

Памет

40

ЗЛОБОДНЕВКА НА БРОЯ**ИЗБОРИ****Реминисценции****Значи идват нови демократи,
към пари и власт забързани —
първо — Гуно Адвокатина,
после — Данко Хаирсъзина.**

ИЗДАНИЕ НА СЪЮЗА НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Списание е приемник на в. "Кураж"

София 1000, ул. "Христо Белчев" №8, тел. 981 56 38

udpb@abv.bg; kuraj@abv.bg

Главен редактор**Петя МИТЕВА****Печат БОБ И КО**

Ръкописи и снимки не се връщат

Използва се илюстрация и от интернет

ЗА СМИСЛА, ЗА ВДЪХНОВЕНИЕТО, ЗА ИСТИНСКАТА СЪЩНОСТ НА ЖИВОТА И РАБОТАТА В ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА СИБ

Катя СЛАВОВА

**Велинград - Годишното отчетно събрание на
ООИ "Зорница"- беше и организационен,
и граждански форум**

Тази година дневният ред беше изместен назад от непредвидена ситуация. Иначе всичко си беше както трябва. Залата в сградата на общинското кметство, където се проведе събранието, се напълни в определеното време, кворумът беше налице. Дойдоха и гостите: кметът на общината д-р Костадин Коев, директорката на "Социално подпомагане"- Велинград Диана Кехайова и оглавяващата отдела за хора с увреждания Поли Масларова. Разбира се, с нас беше координаторката на СИБ за Пазарджишки регион Петя Маринова. Тъй като кметът бързаше – чакаха го хора, с които трябваше да проведе важни за общината разговори, аз му подадох лист с наши предложения, които той прегледа, докато певческа ни група „Приятели на песента“ зареждаше по своя красив емоционален начин притихналата зала. Веднага след това г-н Коев превзе вниманието на аудиторията с коментар на предложенията ни. Първото беше във Велинград да се основе Център за грижа по домовете с екип от медицинска сестра, социален асистент и домашни помощници, който да предоставя услуги на хора с увреждания със затруднено самообслужване и на самотни възрастни. Така би се решил един наболял проблем за не малко хора в общината. Това е важна социална услуга, одобри кметът. И информира събранието, че в скоро време в общинския Медицински център „Велинград 2017“ ще заработи Център за рехабилитация и балнеология, който ще има и малък басейн с минерална вода за възстановяване. И може би трябва да се помисли, добави той, как към него да се прикрепи и предложената от вас услуга. Всяка година - и сега пак - ОО на СИБ поставя въпроса за подобряване на градския транспорт с настояване автобусите да са с по-ниски платформи и да спират до тротоарите, за да могат да се ползват и от хора с увреждания. Кметът отговори, че е провел среща с превозвача „Чепино автотранспорт“ и със съдействието на общинската служба „Инспекторат“ се прилагат мерки спирките на градския транспорт да не се ползват за стоянки на нерегламентирани таксите и леки автомобили. Що се отнася до старите и неудобни автобуси, които целият град ползва, не беше казано нищо. На ежегодното поставяния въпрос ще има ли най-после карти за инвалиди по градския транспорт, кметът сподели, че

Следва на стр. 23

ОПИТ, АМБИЦИИ, ПЕРСПЕКТИВИ

30 ГОДИНИ СИБ

Връщаме годините назад и сега, в навечерието на 30-годишния юбилей на Съюза на инвалидите в България, заслужено се гордеем с едно постижение, осъществено съвместно с БДЖ - осигурени бяха условия за безпроблемно качване на хора с тежка инвалидност във влаковете, подходящи вагони и съответна служба на големите гари за тази подкрепа. На централна гара София тази служба съществува. Но очевидно примерът не е бил особено заразителен за много други жп-гари, или както винаги – пари не е имало достатъчно за осигуряване на достъпност. Нищо че, има нормативни изисквания и права за контрол от страна на институциите. Факт е, че достъпността в европейска България е на ниво „Балканска му работа“...

А ето го и поводът за редовете дотук...

ЕДНА ЧОВЕШКА ИСТОРИЯ ПОД ЗНАКА НА ЮБИЛЕЯ

Васил ДРАГОМИРОВ-ВАСКОНИ

ЗА МЪКТЕ ДА ПЪТУВАШ В ИНВАЛИДНА КОЛИЧКА И ЗА ЧОВЕШКАТА СОЛИДАРНОСТ

Да се придвижваш в инвалидна количка, из който и да било български град, си е жива мъка – разбити тротоари, липса на скосявания, изпочупени плочки, дупки... Имам ТЕЛК за 100-процента инвалидност с придружител и добре познавам мъката на придвижването. Много пъти ми е идвала идеята да поканя на градска

разходка за поне един час някого от властта – да минем заедно по който и да е маршрут. И си представям тази разходка в два варианта: придружаващият ме /ако се на-

- *мери някой да приеме любезната ми покана/ да поеме ролята на придружител и да се престраши да бутне количката из града, а ако е по-храбър – да седне до мен в друга количка, която някой да бутне и така двамата да се поразходим и да преживеем заедно изпитанията на разходката. Не ми минават такива мисли от желание да улича и унизя някого, както аз се чувствам унижен в такива ситуации, а защото вярвам, че докато човек не изпита нещо на гърба си, няма и да го разбере. А защото така разните социални чиновници и на най-високите, и на редовите нива, може би биха направили разлика между програмите, нормативните документи и реалността.*

Но сега искам да споделя нещо по-различно. Наложих ми се да пътувам с влак от Кюстендил до Перник и обратно – с приятели. От Кюстендил беше сравнително лесно – машинистът на влака сам предложи съдействие и намери колега, с когото да помогнат да се пренесе количката ми от перона през два колотова до влака и да ме качат на моторисата с помощта на малка сгъваема подвижна платформа. Той ми помогна и на гара Радомир, където трябваше да се прехвърля на влака за Перник. Трудна работа, но той не изрази никаква досада от тази тегоба, с която му се наложи да се справя, а напротив – беше странно за нашите географски ширини отзивчив. Много съм благодарен на това момче за отношението му към моя транспортен проблем, за решаването на който той оказа съдействие, без аз да му го поискам. Кондукторът на моторисата до Перник също прояви затрогваща грижа и със свой колега ме свалиха безпроблемно на перона.

Дотук добре. Успокоен, че макар да е комплицирано, придвижването с влак не е невъзможно, чаках по-късно на пернишката гара обратен превоз към Кюстендил. Но когато влакът приближи, с ужас разбрахме какво ми предстои – вагоните бяха от старите, с високите стъпала и тесни врати! И знаете ли какво стана? Няколко момчета от перона се хванаха, вдигнаха количката на ръце и макар и с голяма мъка, успяха да я качат на влака. Ако вратата беше само няколко милиметра по-тясна, това нямаше да е възможно. Останах на количката между двете входни врати – никакво мърдане наникъде другаде не можеше и да се мисли. Но бях вътре, все пак! Само след секунди при мен дойде началникът на влака да ме успокои и увери, че на гарата в Радомир /където – ужас!- ме чакаше ново прехвърляне!/ колегите му ще помогнат и за слизането, и за прекачването. От другата страна се появи и кондукторът, който вече беше уведомен за проблема и също каза да не се безпокоим. На Радомир времето за ►

ЕДНА ЧОВЕШКА ИСТОРИЯ ...

прехвърляне от единия влак на другия беше само пет минути, но служителите от БДЖ, както и няколко сърцати пътници, направиха така, че извънредно трудното препятствие да се преодолее спокойно и бързо и аз бях прехвърлен навреме във влака за Кюстендил. Хората дори успяха да предвидят през коя врата да ме качат в моторисата, за да ме настанят в по-просторната зона на влака. Със същата съпричастност и разбиране се отнесе кондукторът и на този влак, който още по пътя бе организиран на гарата в Кюстендил заедно със свои колеги да ми помогнат за слизането. Единственото, което ми казаха, преди да си тръгнат, беше, че ще е много по-лесно, ако преди подобни пътувания се направи заявка на касата за билети – тогава служителите ще предвидят ситуирането на влака на първи коловоз, рампата, хората за съдействие и останалите необходими неща.

Ами, това е. Така разказано, може да ви се стори не кой знае какво. Но искам да ви уверя, че тези мъже от БДЖ и тези неznайни пътници, които помогнаха, проявиха своята човешка солидарност със сърцата си, без никакви подмятания от рода на „А бе, къде си тръгнал с тая количка?!“. Те просто помогнаха! Сякаш си размениха някакви сигнали помежду си и без никакви приказки се организираха за секунди, вдигнаха ме на ръце и го направиха. Ето, тази мълчалива човешка солидарност ме трогна дълбоко и съм сигурен, че няма да я забравя! Съхранил е българинът нещо добро и светло у себе си, не е оскотял от различните видове мизерия, не е станал бездушен от това, че политиците му са бездушни, нагли и нечувствителни към хората, които третират като „материал“, останало е онова изконно човешкото у него, което понякога се опасяваме, че е безвъзвратно погубено. Не е! И аз благодаря на тези мъже, които ми помогнаха да го видя с очите си отново и да повярвам в доброта на обикновените хора. Да почувствам, че човешката солидарност е наистина голяма сила. Да се почувствам свободен човек, който дори и в инвалидна количка има право да излиза от затвора си...

► А сега да добавя нещо практично и да го споделя тук, защото идеята ми за разходка в инвалидна количка с някого от властта – пеша или с влак, едва ли някога ще се осъществи. Ако на човек в моето положение му се наложи да пътува по БДЖ, придружаващите го нека знаят, че два дни преди пътуването трябва да заявят това на съответната жп гара. Служителите ще ги упътят как да го направят и ще вземат възможните мерки пътуването да е възможно най-малко трудно. И за да не се научава това в последния момент, когато невинаги е възможно да се окаже подходящото съдействие, мисля, че е необходимо на всяка гара на видно място да има указания какво и как да се направи своевременно. Би било добре и от Съюза на инвалидите в България да се настоява за това, а защо не и да бъдат изпращани за такива и за други подобни комплицирани ситуации листовки с разяснения до организациите на хора с увреждания по места и популяризирани чрез клубовете на инвалидите. Впрочем, подобни листовки и брошури не би било излишно да се правят и за другите права и възможности за улеснения на лицата с увреждания и да се разпространяват сред хората, а не да остават из разни чиновнически бюра. Цивилизованият свят прави така, че хората, които имат двигателни затруднения, да не се чувстват напълно зависими, да не са досадна тегоба за близките си или за служебно ангажираните с тях лица, той пази достойнството им и ги подкрепя те самите да отстояват своето достойнство. И го прави цивилизовано.

ПОСЛЕСЛОВ: Уважаеми читатели, хубаво е било предложението на г-н Драгомиров-Васкони (защото той вече не е между живите), но е добре да знаете, че именно СИБ преди доста години съвместно с БДЖ успяха да осигурят безпроблемно качване на хора в инвалидни колички във влаковете, дори и подходящи вагони. На Централна гара в София има служител, който осигурява това съдействие. Имаше и на други големи гари, но дали още действат, засега не можем да сме сигурни. Защо ли? Защото много хубави неща за хората с увреждания у нас след като се направят, незайно защо впоследствие се унищожават, или няма кой да ги поддържа, или просто – всяко чудо за три дни! Тогава именно трябва да се намеси човешината за която споделя г-н Драгомиров-Васкони. Отправляме призив към нашите читатели от страната да проверят и да ни пишат дали тази услуга все още съществува. Пък и въобще за достъпността да споделим в списанието впечатленията си! Защото се съмняваме, че това право на хората с увреждания се уважава достатъчно в нашите градове, че пък и в селата! Пишете ни, уважаеми читатели, и поставете тези проблеми отново – за кой ли път! – пред кметовете, сегашни и бъдещи! ■

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ТРАНСПОРТНОТО ОБСЛУЖВАНЕ НА ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ И ЛИЦА С НАМАЛЕНА ПОДВИЖНОСТ

Борислав ГОТУРАНОВ,
доктор по икономика

Пред Съюза на инвалидите в България още от началото на 90-те години на миналия век стоеше въпросът по какъв начин да бъде ограничено влиянието на архитектурните и транспортните бариери пред свободата на придвижване на хората с увреждания. С активното участие на господин г-н Коцев, председател на СИБ от 1998 г. в работната група към Министерство на транспорта, бяха осигурени условия за пътуване на хората с увреждания със специализирани транспортни средства в населените места, а междуградските превози да се извършват по схемата „автобус – влак – автобус“. През годините беше извършена значителна по своя обем работа: експериментални превози с микробуси и пътнически вагони; кандидатстване за получаване на помощ пред програма ФАР; приемане на нормативи, регламентиращи оказването на услугите

На 14 май 2002 г. е пуснат първият адаптиран вагон. На Централна гара София са Председателят на СИБ Красимир Коцев, министър-председателят Симеон Сакскобургготски, министри и много граждани.

от страна на превозвачите; определяне на фирмите, извършващи услугите, издаване на книги и брошури и пр..

През 1999 г. започнаха да работят общинските фирми, извършващи превози с адаптирани микробуси в градовете: София, Пловдив, Ст.Загора, Бургас, Варна и Кърджали. През годините се наблюдава устойчиво развитие на този вид услуги и в други градове, ползвайки положителния опит се извършват такива превози.

През 2002 година бяха въведени в експлоатация и Диспечерските служби в гарите:

► в София, Пловдив, Стара Загора, Бургас, Варна, чиито служители оказват помощ на трудноподвижните хора при техните пътувания. За ползване на услугите е необходимо да се подаде заявка 48 часа предварително!

Известни са проблемите пред Българските държавни железници, които, за съжаление, оказват влияние и пред възможностите за удобното пътуване на трудноподвижните лица. Към момента за хората, придвижващи се на инвалидни колички, специализирани вагони има в състава на нощните влакове по направленията София – Бургас (8627/8626) и София – Варна (2627/2626). За пътуване с другите влакове е необходимо да се даде 5 дни предварително заявка.

Моделът на предлаганото по това време транспортно обслужване беше избран по най-добрите образци, съобразени с правата на пътниците, като: информация, достъп, избор, сигурност, дискретност, достойнство, комфорт.

Но през изминалото време настъпиха изменения в мисленето на обществото, които наложиха много промени, включително в дизайна на подвижния състав, който вече е общодостъпен.

За подобряване на условията за пътуване е наложително приемането на комплексна

програма и част от задачите пред нея, са: осъвременяване на остарялата нормативна база, която е от 1998 г и хармонизирането ѝ с тази на Европейския съюз; осигуряване на средства за закупуване на нов, съвременен подвижен състав и за достойно заплащане на доставчиците на транспортните услуги, като се отчита тяхното социално значение и се ползва принципът „причинителят плаща“; извършване на мониторинг за качеството на предлаганите услуги с участието и на представители на неправителствените организации.

За да може всичко това да се случи, трябва да бъде сформирана нова работна група с мултиведомствен екип – такова предложение е многократно правено в писма до министъра на транспорта от Съюза на инвалидите в България. ■

ЖИВОТЪТ Е ВСЕ ТАКА ПЪСТЪР...

С. БЕЛОВЕЦ

Миннет ЯХОВА

Колко е хубаво човек да помага на другите! Затова ИБ при дружество Доверие на СИБ в с.Беловец взе решение да извършва услуга да помага на хората в нужда.Ще ви разкажа няколко случая.Първо помогнахме на младо семейство с две деца”, на които къщата им напълно изгоря.Събрахме от членовете на дружеството пари кой колкото може да дари.Събрахме 170 лева.Тези пари занесохме в детската градина и осигурихме храната на децата.Останахме много доволни. В чест на 1март посетихме дом за болни хора град Цар Калоян като им подарихме мартеници дрехи и ги поздравихме с песни, танци и стихотворения.Трети случай - в чест на 8 ми март посетихме дома за стари хора в село Тертер, поздравихме ги с песни танци и стихотворения и им подарихме дрехи. В чест на 1 март посетихме детската градина в с.Беловец изпълнихме ролята на Баба Марта и подарихме мартеници и лакомства на малките. Стараем се хората да бъдат щастливи и ние да сме доволни от нашия труд. ■

Смиляна ЗАПРЯНОВА

КАРЛОВО

Неодавна - на 09.03.2019 г. - нашата Председателка на общинска организация на СИБ гр. Карлово г-жа Яна Генова навърши 80 години, които определено не ѝ личат. Със завидна памет и голямо

чувство на отговорност тя от 2008 г. провежда изключително разнообразна дейност. Добрите отношения, които е създава между членовете на УС дават и добри резултати - с общинските служби, с производствени фирми, от които получават и дарения. ►

- Упоритостта ѝ се оценява и от членовете, които тя организира за посещения на рехабилитационни центрове за възстановяване, при провеждането на обмяна на опит с колеги от други населени места от структурата на СИБ и разнообразни екскурзии.

На проведеното на 28.03.2019 г. годишно отчетно събрание на организацията от името на УС на РО на СИБ гр. Пловдив ѝ бе поднесен подарък с пожелания - "...никога да не се чувства стара, а ако мисли, че е стара, да дочака още няколко юбилея и тогава да сподели с нас как е..." Със сълзи на радост, изненада и удовлетворение, че не е забравена, приключи деловата част за деня. ■

МОНТАНА

Иван ДИМИТРОВ

ЛАЙЪНС КЛУБ ВИДИН ОРГАНИЗИРА „ПОХОД СРЕЩУ ДИАБЕТА“. Инициативата започна на 30 март от Видин. Участниците в кампанията преминаха на велосипеди

през Белоградчик, Монтана, Враца и Мездра.

Организаторът Евтим Стефанов разказа, че идеята е присъстващите на събитията в градовете да получат някои от рекламните артикули – тениска, шапка и др., след което да измерят кръвната си захар и да се включат в общо хоро. Според възможностите си се правят и дарения за подпомагане болните от диабет.

Целта е да се заостри общественото внимание върху превенцията и ранната диагностика на диабет Тип 1 при децата. Каузата е благотворителна и е със социална значимост. С тази инициатива се набират средства за закупуване на сензори и трансмитери на всички нуждаещи се деца от България с диабет Тип 1.

Събитието се провежда в партньорство с всички общини на територията на избрания маршрут. В кампанията се включват представители на БЧК, организациите на инвалидите.

След Мездра велопоходът продължи в градовете Червен бряг, Плевен, Свищов, Велико Търново, Русе, Тутракан, Силистра и Румъния. На 6 април финишира във Видин.

Организаторите се радват, че има хора, които жертват сили, възможности и време да се включат ефективно и се надяват, че гражданите ще подкрепят по най-добрия начин битката с коварната болест диабет. ►

МОНТАНА

СУПА, ОСНОВНО И ХЛЯБ ЩЕ ПОЛУЧАВАТ ВСЕКИ ДЕН ОТ 1 АПРИЛ ДО КРАЯ НА ГОДИНАТА БЕДНИТЕ ХОРА ВЪВ ВЪРШЕЦ. Това е възможно, благодарение на програмата „Топъл обяд“, която се реализира за поредна година в общината, казаха от управата. Потребителите на услугата се определят съобразно доходите им. Общо 130 човека с ниски доходи в момента имат достъп до услугата. Стойността на дневното меню е 2,50 лв. Храната се приготвя в кухнята на социалния патронаж и се разнася в домовете на хората. Молби за включване в програмата се приемат през цялата година, уточняват от общинската управа. Целевите групи за подпомагане са хора, които живеят на социални помощи, такива, които нямат доходи и близки да се грижат за тях, самотни възрастни и болни хора с минимални пенсии, бездомници и скитащи деца.

„Основното, което искаме да постигнем с тази програма е да намалим броя на живеещите в недоимък. Включването им в проекта гарантира поне едно топло ядене дневно.“, казаха от общинската управа в курорта.

Светломир КИРОВ

КУБРАТ

С благотворителна проява за деца бе открита новата сладкарница „Арзу“ в Кубрат. Тя бе взета под наем от местната ПК „Наркооп“. Сега неин наемател е бизнесменът от Турция Аляеттин Демирджи. На парти той покани деца в неравностойно положение от града. За тях имаше торти, различни лакомства и безалкохолни напитки. Децата се веселиха, пяха и играха танци и хора. Намерението на г-н Демирджи и това да се превърне в традиция. Той замисля и други подобни инициативи, като благотворителна акция и в Дома за стари хора в с. Тертер, Кубратска община.

САМОКОВ

Един от най-хубавите празници през пролетта е Благовещение, или както по самоковски го наричаме – Благовец. Денят на майката, празнуван от векове от нашите баби и прабаби. Денят, в който Архангел Михаил донася благата вест на Дева Мария, че ще роди младенеца Исус.

Ние от клуба на СИБ не пропускаме да зачетем този красив празник. И тази година се възползвахме от слънчевия и топъл ден на 25-ти март и се организираха-

София СОТИРОВА

ме да посетим новия крайречен парк „Крискарец“. Подготвили се с погачета от предната вечер, избираме хубава затревена площ и търкаляме питките за здраве и благополучие. Не пропускаме да запечатаме усмивките си от този празник.

В такива дни разбираме, че малките радости правят живота красив и пълнокръвен. И това не зависи от възрастта. Нито от това кой от какви болести се оплаква, а само от желанието за живот. ■

Любомир КУЗЕВ

Празник на цветята си направиха в аванс членовете на Сдружението на хората с увреждания „Венетица“ в Долна баня напук на студеното, мрачно и дъждовно пролетно време. Сподели го с тях и председателката на общинския съвет Лиляна Драганова. За Цветница и за цветните женски имена припомни председателката на Сдружението инж. Светла Стоименова, като акцентира на значението на всяка една от буквите на имената Лиляна и Цветанка. Специален подарък - статуетка на богинята Венера, цвете и цветна диплянка - получи г-жа Драганова, Лиляна Иванчева, Лиляна Янкулова, Цветанка Пенелова и Цветанка Петкова.

За пролетта и Цветница със свои стихове всички бяха поздравени от Лиляна Иванчева. Поздравите отправи и г-жа Драганова и на кратко ги информира за работата на местната администрация с акцент върху социалната политика. Например през миналата година на 45 нуждаещи се длъжници са отпуснати социални помощи в размер на 17100 лева. За големите християнски празници Коледа и Великден са раздадени допълнителни парични помощи за пенсионери и хранителни продукти за 50 хиляди лева. 122 длъжници в момента работят по различни програми и проекти, в Професионалната гимназия „Христо Ботев“ се извършва голяма ▶

ДОЛНА БАНЯ

ДОЛНА БАНЯ

реконструкция на базата, като ще бъдат разкрити нови специалности в сферата на туризма – за бармани, готвачи и сервитьори. Работи се и по ремонта на бъдещия дом за възрастни хора, разкрита е новата обществена пералня, рехабилитира се пътят от града до новото село Свети Спас. Празникът на хората с увреждания продължи с почерпка, наздравци и песни за душата. ■

КЮСТЕНДИЛ, ШИШКОВЦИ - ПРОБИЩИП

Виолета АТАНАСОВА

Майсторки на кюстендилския зелник обраха оваците на фестивал в Македония. Преливащи от енергия и желание за общуване и изяви, бабите от кюстендилския клуб на СИБ, от клуб „Вяра, Надежда и Любав“ и от Клуба на инвалидите и

пенсионерите в с. Шишковци се впуснаха в атрактивното. В сякаш от тях е готова във всеки момент да се захване

месенето за прочутия кюстендилски празник или без повод, само защото някой я е помолил за това. Този път те представиха своето традиционно кулинарно изкуство на международния фестивал „Зелникът на баба“, домакин на който беше община Пробищип, Република Северна Македония. Премахнати в кюстендилски народни носии, те натъкмиха отредените им фестивални маси с черги и бохчи, наследени от техните майки и баби. Нашите жени са много сръчни и отзивчиви и

► се гордеят с това, което умеят да правят, затова представянето им на фестивала в Македония ги въодушеви и ги зареди с нови идеи, благодарение на което те се открииха ярко сред останалите участници във фолклорното събитие, това коментираха ръководителят на клуб „Вяра, Надежда и Любов и Страхил Данчев, и кметът на село Шишковци Кли-

опашки за да опитат от зеленниците, баниците и погачите и да се снимат с майсторките, които са ги приготвили.

Живеем от двете страни на Осоговската планина, пеем едни и същи песни, разбираме се на един и същи език и пазим едни и същи традиции, които предаваме на децата и внуците си. Затова празници като този фестивал

мент Терзийски. Валентина Симеонова – председател на Регионалната организация на СИБ, също сподели, че се гордее с уменията на кюстендилските жени и е сигурна, че където и да отидат и когото и да посрещнат със своите зелници и баници, няма да се изложат. Затова около кюстендилските маси на фестивала в Пробищип беше особено весело, мнозина се редяха на

са прекрасни поводи за приятелско общуване и са знаци за добросъседство, което искаме да развиваме и обогатяваме, защото то прави хората спокойни, доверчиви едни към други и щастлив – това споделиха и гостите, и домакините на красивото фолклорно събитие.

А всички красиви събития кюстендилци посвещават на юбилея на СИБ. ■

РАЗГРАД

Елена ЕНЕВА

В началото на събранието хората с увреждания уважиха своите членове – юбиляри, на които честитиха личния празник. Поднесени им бяха цветя, поздравителни адреси и подаръци. Гост на събранието беше кметът на града – д-р Валентин Василев, който винаги се отзовава и по всякакъв начин помага на организацията на СИБ.

„Бъдете активни, здрави, а ние ще продължаваме да се отнасяме отговорно към вас и събитията ви” - каза в поздрава си към участниците кметът д-р Василев. – „Това, че правите този отчет, означава, че имате богата дейност и община Разград ще продължава да съдейства според възможностите си, за да реализирате своите начинания” - допълни той.

Участниците проявиха интерес и към различни въпроси, свързани с дейностите, които се случват в общината. Изказаха недоволство от вандалските прояви, които се извършват в ЖК „Орел“ още преди да бъде завършен проектът по благоустройство на зелените площи, интересуваха се от инфраструктурни подобрения, както и за бъдещето на града и случващото се в момента в него. Гости на събранието бяха председатели на други структурни звена в града.

Участниците си пожелаха ползотворна работа през новия отчетен период. ■

През последния работен ден на март 2019 година, Общинската организация на СИБ Разград проведе годишното отчетно събрание. В доклада председателката Иванка Петкова запозна присъстващите с богатата и разнообразна дейност на организацията.

ИСПЕРИХ**Ангел НИКОЛОВ**

Членовете на клуба на СИБ „Вяра“ и членовете на ОО на СИБ в Исперих проведоха своето годишно - отчетно събрание. На него присъстваха Председателят на РО на СИБ - Разград Радослав Няголов и Председателят на Регионалната КРК Мария Димитрова.

Обширен доклад за разнообразната дейност през миналата година на хората с увреждания прочете Председателят на дружество „Вяра“ към СИБ и на ОО на СИБ Веселин Добрев. Той информира, че дружеството в Исперих наброява 255 редовни членове от 20 населени места в общината. Многобройни са инициативите на организацията, в които хората участват активно. Добра е равносметката през отчетния период.

Посрещат се различни празници, юбилеи, срещи с други клубове в страната - Тутракан, Балчик и др. Осъществени са екскурзии до културно – исторически забележителности в Силистра, Шумен, Плиска, Велики Преслав, до град Банско, Разлог и Добринище. Много са инициативите, отразявани в средствата за масова информация.

На събранието беше изказана

благодарност за добрата работа на общинската организация, в която членовете на ръководството се раздават с желание, за да бъде богата и разнообразна дейността му. Защото и хората с увреждания

имат своите радости. Разискван бе и проблемът за затрудненото им придвижване до втори етаж на социалния дом. Изтъкната бе необходимостта от асансьор, който ще облекчи изкачването на хората от третата възраст, чиито клубове са на втория етаж.

В своето изказване Радослав Няголов – Председател на Регионалната организация на СИБ в Разград даде добра оценка на Исперихската организация. Той изтъкна, че дружеството в Исперих е сред най-активните в областта. Спря се на актуални въпроси за хората с увреждания. Няголов акцентира и на някои нови моменти

ИСПЕРИХ

от дейността на организациите в страната. Той апелира хората да отстояват своите права. Да търсят и получават информация от институциите по важни въпроси за социални придобивки, които са необходими.

На събраниято бяха утвърдени

насоките за развитието през 2019 година, като ударението е поставено на честването на 30 – годишнината от основаването на Съюза на инвалидите в България през месец декември.

Направена бе и промяна в състава на изпълнителното бюро, в което беше включен Юсуф Селим. ■

Любомир КУЗЕВ

Гости на отчетното събрание на Сдружението на хората с увреждания "Венетица" в Долна баня бяха кметът на общината Владимир Джамбазов, председателката на ОС Лиляна Драганова и общинският съветник Филип Джамбазов

Отчет за дейността на Сдружението на хората с увреждания в рилския град през изминалата 2018 година направи председателката на Управителния съвет инж. Светла Стоименова, след което своя отчет представи и председателката на Контрол-

ДОЛНА БАНЯ

но-ревизионната комисия Недялка Проданова.

След направените отчети за бюджета и календарния план за дейността на клуба през тази година всички се почерпиха за здраве и живот и повече благополучие. Около 200 са членовете на долнобанската организация, като над 6 хиляди лева е бюджетът на клуба за годината. Радващо е че всяка година от общината се получава субсидия за организацията от 1000 лева. За големите християнски празници Великден и Коледа членовете на клуба получават парични добавки, както и материални помощи. ■

ТВЪРДИЦА

Радка ЗЛАТЕВА

На 22 март бе проведено отчетното събрание на ОО на СИБ. Гости бяха Веселин Василев - председател на РО на СИБ- Сливен и Георги Геренов - член на УС на ОО на СИБ-Сливен.

Председател на събранието бе Митка Димитрова. С едноминутно мълчание се почете паметта на починали членове. Отчетът за дейността на организацията за периода от една година прочете Радка Иванова. В доклада бе отбелязано, че за реализирането на нови идеи и провеждането на разнообразни мероприятия е необходимо ръководството и членовете съвместно да полагат по-големи усилия. Добре е, който има възможност, у да се включва в предлаганите инициативи. Всеки може да дава свое предложение относно живота в организацията и дори да критикува с цел подобряване работата на колектива.

Извършените услуги в клуба са: Изготвяне на документи по чл.53 от ППЗИХУ, предоставяне на помощно-технически средства, извършване на копирни и компютърни услуги, предоставяне на консултация и информация относно правата на хората с увреждания и др.

Членовете на клуба посетиха няколко театрални постановки в ДТ"Гео Милев" в Стара Загора и премиери в Старозагорската опера заедно с клуб на учителите пенсионери „Полъх от младостта“. Проведоха се екскурзии до Тополовград, Ямбол, Кабиле, парк „Дамасцена“ в с. Скобелево и Шипка. Чества се празникът на клуба „Вяра, Надежда и Любов“. Всяка година по случай 1-ви март членове на организацията посещават социален дом в гр. Твърдица за лица с умствена изостаналост и психични разстройства. По традиция им се завързват мартеници за здраве. Международният ден на жената 8-ми март се отпразнува в ресторант „Чилиците“. Красиви цветя и поздрав получиха жените от зам. кмета Петко Борисов и председателя на Общинския съвет Валентин Захариев. От няколко години по повод 3-ти декември Международният ден на хората с увреждания и 8-ми март се посещават домовете на лежачо болни членове, като стози жест на внимание им показваме, че са едни от нас, въпреки че не могат да присъстват в клубния

живот, поради здравословните си проблеми. Продължава и съвместната ни работа с представители на фирма „Сигма-Ми“ гр. Сливен – доставчик на медицински изделия за хора с увреждания. Прочетен бе и докладът на КРК от Пепа Господинова, в който се подчерта, че документите на организацията се водят според Уставните

ТВЪРДИЦА

изисквания.

Имаше изказвания и отправени въпроси към г-н Василев, който отговори компетентно. Някои от присъстващите членове направиха предложения за провеждане на повече мероприятия и екскурзии.

Проведе се извънреден избор на нов касиер и председател на КРК на ООИ на СИБ гр.Твърдица.

На мястото на касиера Денчо Дянков, който има здравословни проблеми, бе избрана Минка Чернева, а за председател на КРК на мястото на починалата Станка Калайджиева бе избрана Олга Иванова. ■

БЕЛОВО

Събранието бе открито от председателя г-н Лазар Цветанов, който направи отчет на дейността за 2018 година.Констативен протокол за финансовото състояние на организацията прочете г-жа Елинка Георгиева, председателя на КРК.

В приветствието си към членовете на клуба, г-жа Маринова подчерта социалното значение на организацията и пожела здраве и успехи.

Участниците в годишното отчетно събрание поднесоха поздравителен адрес на кмета на община Белово инж. Костадин Варев, в който подчертаха: **„Уважаеми господин Кмете, тази грижа и Вашето разбиране са важни за нас, те ни дават сили и самочувствие за борба с ежедневните трудности! И днес, благодарение на Вас, нашият годишен форум придоби тържественост и се проведе при необходимите условия!“**

Лазар ЦВЕТАНОВ

На 19.03.2019 г., в сградата на община Белово бе проведено отчетно годишно събрание на клуба на СИБ «Надежда», община Белово. Поканата на организаторите уважи г-жа Петя Маринова - координатор на СИБ за регион Пазарджик.

- Клубът на СИБ е социална услуга, членовете му са хора с увреждания, които имат нужда от подкрепа и подпомагане в своето ежедневие. Затова основна цел в работата на клуба е създаване на условия за преодоляване изолираността на хората с увреждания и включването им в културния и социален живот в общността.

Клуб „Надежда“ - Белово е сформиран през 2006 г., но едва от 2011 г. и благодарение на отзивчивостта и ангажираността на кмета на община Белово-инж. Костадин Варев, на клубасе предоставят условия и възможности да развива своята дейност и да подпомага хората с увреждания, да обогатява техния културен живот и да им осигурява информираност по актуални теми и проблеми.

За тези 8 години клубът е достигнал и дори надминал в развитието си много от клубовете на СИБ в областта. Членовете му са посетили много манастири и културни забележителности в България,

участвали са на регионални художествени фестивали, откъдето са получили и много престижни награди.

Следприключване на деловата част от годишното отчетното събрание,

за всички беше подготвена почерпка, осигурена от кмета на община Белово. ■

Галина ГАНОВА

ВРАЦА

В средата на март ООИ на СИБ във Враца се събра на отчетно събрание за 2018 г. То бе открито с едноминутно мълчание в памет на починалите членове на организацията в предходната година.

Докладът на председателя Жасмина Баръмова започна с мисъл на Стив Джобс - „Времето ни е ограничено, затова не трябва да живеем чужд живот. Не трябва да позволяваме гласът на чуждите мнения да заглушава собствения ни.“ По-нататък стана ясно, че през 2018г. УС е провел пет заседания, на които са вземани решения за приемане на новите членове, за

БРАЦА

организиране на тържества, за среща с колеги от други организации, предстоящи екскурзии. През периода са проведени и осем събрания на организацията - отчетно за 2017 г. и информативни по казуси, касаещи хората с увреждания. През отчетния период членовете са били 176 човека на възраст от 34 до 100 години.

През 2018-та голяма част от желаещите имаха възможност да посещават чрез спонсорство театрални постановки. Разнообразие в ежедневието им внасяха още заниманията по смехотерапия и редица други инициативи: 1-ви и 8-ми март, а 3-ти декември събра в ресторанта 93-ма членове на организацията. През пролетта бе осъществено посещение в ботаническата градина в София и еднодневна екскурзия с 50-местен автобус до Сърбия - Ниш, Бела Паланка – за празника на баницата и Пирот. Незабравима остава и 7-дневната почивка в Ахелой за 20 членове от организацията.

Насоките за работа през 2019 г. са под знака на 30-годишнината от създаването на СИБ. Те включват участия в инициативи с културно и обществено значение, културно-масова дейност с цел разнообразяване живота на членовете, организиране на празнични прояви, обмяна на опит със сродни организации, провеждане на заседания на УС всяко тримесечие и допълнителни обучения на членовете на УС и КРК за обогатяване на компетенциите им.

Гост на отчетното събрание бе председателят на регионалната организация във Врачанско Камелия Петкова. ■

Годишното-отчетно събрание на дружество „Искра“ към ОО на СИБ - Пещера се проведе на 15.03.2019 г.

Гости на събранието бяха Петя Маринова от РО на СИБ -Пазарджик и Рангел Попов-председател на Дружеството на хората с увреждания в с. Капитан Димитриево. Бяха прочетени отчетите за дейността на дружеството за 2018 година, за изпълнението на бюджета за 2018 година и проекто-бюджета за 2019 година. Даде-

ПЕЩЕРА

ни бяха насоки за дейността на дружеството за 2019 година.

След изнесените отчети за дейността на дружество „Искра“ от председателката Марийка Казакова, информацията предизвика изказвания, предложения и въпроси. Някой от членовете изказа своето недоволство относно промените в новия закон за хората с увреждания. На поставените въпроси отговориха Дафинка Василева-председател на ОО на СИБ

в Пещера и Петя Маринова- координатор на РО на СИБ Пазарджик. Тази 2019 година е юбилейна година, през която се чества 30-години от учредяването на Съюза на инвалидите в България и ние искаме най-сърдечно да поздравим ръководството на СИБ, което успешно води нашата организа-

ция напред. - бяха единодушни за тази оценка членовете на дружеството. ■

Продължение от стр. 3

ВЕЛИНГРАД

мисли по това наше искане. Трудността произлиза от факта, че превозвачът е частна фирма.

Клубът на СИБ „Зорница“ вече има проблем с помещението си на бул. „Ал. Стамболийски“, предоставено от общината. Хубав и добре обзаведен ни е клубът, но капацитетът му е за не повече от 60 човека. А броят на членовете на организацията наближава 300, само от началото на 2019 г. до април приехме нови 38 души. И ако доскоро на клубните си сбирки бяхме „дядовата ръкавичка“, сега „ръкавичката“ се пука по шевовите. Така се роди предложението на УС до властта за изграждане на Комплексен център за хора с увреждания със съвременна клубна база, включваща зала за събрания, офиси, информационно-консултантско звено, фитнес зала и салон за раздвижване и механотерапия, помещения за дейностите, които стимулират общуването, изявяването на таланти и умения, за творческите, музикалните и арт-заниманията и т.н. Комплексът да бъде снабден с транспортни средства за придвижване в града и за екскурзии и излети. Внесохме предложението в Обществения съвет за социално развитие на Велинградската община и то стана част от общинската социална стратегия. Още повече, че хората с увреждания в общината са около 2 500. Кметът също се зарази от нашия ентузиазъм, но сега на събранието, каза: „Това е голяма лъжица, нека първо да тръгнем с Център за домашни грижи“. И това не е малко, преценихме ▶

ВЕЛИНГРАД

ние. В плана на общината за 2020 г. е залегнало и друго наше предложение – създаване на социално предприятие за хора с увреждания, включващо и надомна работа. По една подходяща

за тази идея програма общината кандидатства, но не успя. Сега използвахме събранието, за да напомним, че на тези наши, вече одобрени предложения, трябва да се даде ход. Предметта стоеше и молбата ни да се сменят изгорелите осветителни тела в клуба. Още на другия ден след събранието това беше направено. След като си каза думата по предложенията, г-н Коев даде възможност на хората да го питат – не само за проблемите на хората с увреждания, а за всичко, което касае живота във Велинград. Започна това, заради което журналистката Ели Баева писа в своя вестник „Велинградски Темпо новини“: „Отчетното събрание на „Зорница“ прерасна в градско“. Кметът беше затрупан с въпроси, искания и предложения. Някои от тях ни касаеха директно, като това – в градските бани да се сложат парапети за хората с увреждания. (Трябва да кажа, че само дни след отчетното ни събрание от Дирекция „Общински имоти и пазари“ ни известиха, че парапетите са направени, за доказателство изпратиха в клуба снимки). Ползващите закрития плувен басейн поискаха аспирация, други съобщиха за липсата на парно отопление в една от най-посещаваните бани. Едно от питанията касаеше емблемата на Велинград – Клептуза, който все още не е подреден, а ние първо тук водим гостите си от други сродни организации. Въпросите и питанията нямаха край. Измина час, а вдигнатите ръце не намаляваха и се принудих зад гърба на гостите да правя многозначителни знаци. Изпратихме кмета с великденско яйце, изписано от нашата Ваня Саздова – призната в града ни майсторка на писани яйца. Поиска да ни поздрави директорката на „Социално подпомагане“ Диана Кехайова. Г-жа Кехайова познава дейността на организацията ни от времето, когато беше заместник – кмет по социалните въпроси. Сега тя потвърди желанието си да ни бъде в помощ за всичко, касаещо социалния аспект на дейността ни и огласи нашето съвместно решение – всеки трети петък на месеците в клуб „Зорница“ да идва представител на дирекцията и да отговаря на въпросите на хората. Правим това заради динамиката в социалното законодателство и множеството промени, влизащи в сила през 2019 г., поясни г-жа Кехайова. Това, как неусетно д-р Коев сля организационното ни събрание с гражданско, нас, организаторите, първоначално ни слиса, но бяхме

- доволни от ясно подчертаното отношение на кмета и на водещите социалното подпомагане във Велинград към нас като към съмишленици и като полезна и нужна на хората структура. Бях горда от гражданската активност на членовете на „Зорница“, от умните и намясто поставени въпроси и предложения, от тяхната причастност към живота във Велинград. И изобщо към живота, който, доказали сме това, умеем да ценим истински.

Дойде ред да отчетем и ние това, което правим за себе си и за всички като нас. Първото нещо, което искам да споделя и което би казал всеки член на „Зорница“, е това: Ако нещо ни тегли към клуба на бул. „Александър Стамболийски“ 7, то е приятелството, близките по своята същност съдби, нещата, които можеш да споделиш като пред свои и знаеш, че ще те разберат и не на последно място - всичко, което правим заедно, което е станало наша вътрешна потребност и го правим, защото искаме, защото ни доставя удоволствие и радост, защото ни зарежда с енергия и бодрост и когато излезем от клуба или се върнем от мястото, където сме били заедно, сме вече други – спокойни, уверени, позитивни, усмихнати, сякаш слънцето е минало през всеки от нас. Това е то клубът като дух и мисия.

Ето как в общи линии протече клубният ни живот през 2018 година. Помогнахме на 50 трудно подвижни, лежащо болни и самотни членове на „Зорница“ да получат дърва за огрев с предимство през летните месеци, като сключихме писмено споразумение с директора на горското стопанство „Алабак“. Всяка година правим това за хората. За всеки случай сме ангажирали и други местни дърводобивни предприятия.

За да облекчим нуждаещите се от ортопедични обувки, поканихме представител на специализирана фирма да взема мярка и да доставя готовите обувки намясто.

Посещавахме през годината болните и получилите усложнения хора, за да ги подкрепим и да разберем от какво се нуждаят. В най-трудно положение са самотните и тези без подкрепа от близките им. Тъй като случаите не са малко, направихме запитване до „Социално подпомагане“: не би ли могло към клуба на инвалидите да бъде назначен социален асистент или домашен помощник, който да е на разположение за такива случаи. По държавните програми не може, но има други възможности – ни отговориха. Така че поле за проучване има.

От 3 до 12 декември посетихме по домовете 90 души, които поради степента на увреждане не можеха да участват в тържеството по случай Деня на хората с увреждания. Зарадвахме ги с коледни пакети, приготвени с помощта на дарители – общинските съветници Радослав Димов и Пламен Мавров, собственичката на едноименна фирма Галя Райчева, за трети път получихме дарение за целта и от евродепутата – ►

ВЕЛИНГРАД

наш приятел -Владимир Уручев. И през миналата, и през тази година 55 от пакетите бяха дарени от кмета на общината д-р Коев. Предколедни посещения правим всяка година и всякога ни трогва до сълзи чистата радост на „прикованите“ към леглото хора от това, че не ги забравяме, че не са сами.

Но да се върнем в клуба. Тук една от основните ни дейности е информационната. Офисът, обзаведен по проект пред АХУ с интензивно ползваните от нас компютър, принтер, скенер улесняват ежедневната ни работа и ни дават възможност за широка и полезна кореспонденция, а с клубния профил във фейсбук печелим приятели. Обучихме в организирани от нас и градските библиотеки курсове за начална компютърна грамотност 20 човека, които сега имат достъп до всякаква информация и много приятели. Планирали сме обучение и за новите членове.

Клубът ни работи целодневно и всекидневно и винаги има посетители – някои на кафе, други да се информират за нещо, трети – да прочетат вестниците или да се срещнат с приятели. Редовни сбирки имаме всеки петък. Посвещаваме ги на събития с местен и национален характер, на злободневни теми, народни обичаи, именни дни, здравни беседи, на приятно и забавно общуване около заредената с домашни вкусотийки многолюдна трапеза. Всяка сряда в клуба идват любителите на хубавата песен, в центъра на които е певческата ни група, станала известна с красивите си изпълнения. В клубната ни секция „Литературно творчество“ има пишещи хора, някои с авторски книги и много любители на художественото слово. Трима от нас са членове на 60-годишния велинградски литературен клуб „Никола Вапцаров“. Автори сме и в литературни сборници. Арт-секцията при клуба пък прави от отпадна хартия интересни съдове, вази, фруктиери, избродирахме и подарихме по различни поводи красиви картички. На 1 март закичихме всички с мартеници – наша изработка. За Великден с помощта на Ваня Саздова изписвахме яйца, които отиваха при близки и познати и при приятели на клуба. Имаме и майстори на декоративни плетива и сувенири. Предстои ръководителката на секцията Стефка Илинова, също член на сдружението, да ни покаже техники за рисуване на картини. Основахме игрална секция за любителите на шаха и таблата и се готвим за турнири с други клубове. Веднъж месечно слушаме здравни беседи, обменяме информация за лечебни практики и билкови терапии, изучаваме свойства на билките - нали в такъв район живеем. Затова на Еньовден, който от нас може и докъдето стигне, излизаме в зори да посрещнем лечебното слънце, да наберем билки и да направим ритуалния билков букет. През май и октомври изпратихме

► групи на едноседмична рехабилитация в специализирана болница на Слънчев бряг. Вече пета година групата за плуване към „Зорница“ през летните месеци ползва активно с възстановителна цел басейните на градския плаж сутрин от 6,30 до 8,30 часа. Съвместно с туристите на ТД „Юндола“, които са наши клубни приятели, направихме излет до 6-ти километър - живописна местност с красив и удобен заслон, намираща се между Велинград и Юндола. Разбира се, ползвахме превоз. На 10 май направихме екскурзия с маршрут Велинград – Костенец – Долна баня с посещение на фермата за щрауси и на внушителния храм „Успение на Пресвета Богородица“, строен преди 140 години, реставриран в целия му блясък по програма на ЕС. Наши домакини и вещи екскурзоводи бяха колегите ни от местната организация на инвалидите. И ние посрещяхме гости - от гр. Септември, от Златица, от Дупница и Кюстендил. На 15 юли 40 души прекарахме прекрасен отморяващ ден в местността и хижата „Добра вода“ до Пещера. Предстои ни екскурзия до старите столици на България. Изненада ни по този повод една прекрасна, сияеща от доброта бизнес дама – Незабравка Пачалова, която по случай 10-годишнината на фирмата си – „Том и Нези“ ООД дари за екскурзията 500 лева. И това не беше първото ѝ дарение.

Имаме и своите клубни празници. На първо място това са честваните всеки месец рождени дни. В чест на нашите рожденици, които са не по-малко от 10-15 месечно, правим такава подготовка, че те да се почувстват уникални, щастливи, уважавани и обичани от всички ни. По същия начин отбелязваме и именните дни. Св. Трифон Зарезан празнувахме специално – с трапеза от домашни ястия и конкурс за най-хубаво домашно вино. Победителите получиха грамоти, а заелият първото място – и плодни фиданки. Специално чествуваме и Деня на жената. За дошлите на празника подготвихме посрещане със здравец, мартеница, с написано за всеки пролетно пожелание и с номер за томбола. Програмата беше изпъстрена с музиката и песните на певческата ни група, със стихотворения и хумор, а дамите бяха зарадвани от кмета с красиви цветя.

Най-значимият ден, разбира се, е 3 декември. 110 човека – членове на „Зорница“ бяхме в ресторант, където с финансовата подкрепа на Общината, с личното присъствие и внимание на кмета и със спонсорството на велинградските фирми „Сладкарници Меги“, сладкарница „При Бонбона“ и ЕТ „Жери“ Денят на хората с увреждания бе отбелязан подобаващо. Акцентът и сега беше равносметката – как живеем, днес по-добре ли е от вчера? Споделена беше тревогата, породена от неяснотите, противоречията и белите петна в готвеното ново законодателство за хората с увреждания. Имаше богата програма. Денят беше едно незабравимо преживяване за членовете на „Зорница“.

Зад цялото това схематично изброяване на дейности стоят нашите

ВЕЛИНГРАД

клубни делници, в които наред с удоволствието да се виждаме, да споделяме, да раждаме идеи, да си помагаме, да мислим как всеки от нас да получи повече радост в живота си, имаме и дни на тъга от скъпи загуби, на тревоги за приятели, които болките и усложненията оставят за повече или по-малко време вкъщи или в някое лечебно заведение, но които веднага щом се оправят, бързат да дойдат в клуба, за да споделят и да се заредят с добрата енергия, която само приятели могат да отдават. Имахме и ужасно неприятни битови произшествия, с които се справяхме с доброволния труд на клубните членове и с неизменната помощ от Общината. И ако трябва да направим изводи за себе си, за мястото ни сред хората, за мисията ни, започваме от благодарността, която стои над всичко – благодарност към хората, които ни вярват и са с нас; към институциите, които ни смятат за част от себе си; към щедрите и добри хора, които в нужда ни подават ръка; към себе си и към всички като нас, които с дух и воля преодоляват трудностите и въпреки болките и тревогите с усмивка посрещат всеки нов ден. Другото е съзнанието, че ни има като общност, което ни дава сила, че сме едни от всички, че сме нужни. Трябва само обществото да приеме с разума си, че премахването на бариерите, които пречат на хората със специфични потребности да живеят равнопоставено, е жизнено необходимо за тях, а в същото време е полезно за всички.

БЕЛЕЖКА НА РЕДАКЦИЯТА:

За пръв път в Кураж публикуваме информация за годишно отчетно събрание в такъв обем. Но със сигурност читателят ще се съгласи с редактора - за пръв път списанието има честта да получи толкова вълнуващ разказ за живота на една общинска организация. Ето, това е смисълът за съществуването на СИБ. И на други места нашите членове живеят интересно и смислено, но отчетите на председателите в повечето случаи са еднообразни, служебни, сухи... Ето едно истинско посвещение за 30-годишнината на СИБ!

КАК ЩЕ ГЛАСУВАТ ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ

На 10 април 2019 г. **Президентът на КНСБ Пламен Димитров се срещна с председателя на ЦИК Стефка Стоева за решаване на проблемите при гласуването на хората с увреждания** на предстоящия вот на 26-и май. В дискусиата участваха омбудсманът Мая Манолова и представители на организациите на хората с увреждания. От Съюза на инвалидите в България участва Красимир Коцев - председател на СИБ.

Повод за срещата е приетия преди няколко дни доклад на Европейския икономически и социален комитет за правата на хората с увреждания да гласуват на предстоящите европейски избори. Според заключенията в доклада милиони граждани на ЕС нямат възможност да гласуват заради технически грешки, които не отчитат специфичните им нужди.

Според синдикалистите, въпреки напредъка през последните години, все още има бариери пред вота на хиляди български граждани. Президентът на КНСБ Пламен Димитров предложи да се увеличи броят на мобилните урни, да се напишат с брайлово писмо надписите на бюлетините за предстоящите евроизбори, както и ЦИК да изработи специален знак – Секция, достъпна за хора в неравностойно положение. По този начин ще се маркират секциите, където е най-удобно да се гласува.

В изказването си Председателят на СИБ Красимир Коцев посочи, че е необходимо да се спазва правото на хората с увреждания да гласуват в избрана от тях секция без предварително записване във всички общини и да се осигурят за гласуване кабинини с подходящ размер - понякога те са твърде малки, особено за хора с инвалидни колички.

На срещата беше изразено единодушното мнение, че в България няма сериозни правни проблеми във връзка с упражняване на правото на глас на хората с увреждания, но че пречките са технически.

Председателят на ЦИК Стефка Стоева обясни, че законовата рамка е добра, но на места нещата куцат. „Ние имаме за задача да помогнем на хората с увреждания да упражнят своето изборително право», допълни тя. Стефка Стоева покани представителите на хората с увреждания в Обществения съвет към ЦИК и увери, че комисията ще разгледа подробно абсолютно всички отправени на днешната среща предложения.

От своя страна омбудсманът Мая Манолова заяви, че генералното решение на проблемите, свързани с достъпа на хората с увреждания до избори за получаване на достатъчно информация за информиран избор и запазване тайната на вота, би могло да се реализира чрез пълното въвеждане на машинното и на електронното гласуване».

След консултации с най-големите организации на хората с увреждания ще бъдат представени предложения, които да гарантират свободното право на гласуване на тези български граждани. ■

ИНДИВИДУАЛНА ОЦЕНКА НА ПОТРЕБНОСТИТЕ

От 1 април 2019 г., дирекциите на Агенцията за социално подпомагане (АСП) в цялата страна приемат заявления за индивидуална оценка на потребностите от подкрепа на хората с увреждания.

На заседание на Министерския съвет, проведено на 27 март 2019 г., беше приет Правилникът за прилагане на Закона за хората с увреждания, Методиката за извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа за хората с увреждания, както и промяна в Устройствения правилник на АСП. Те са в сила от 01.04.2019 г.

Със заповед на изпълнителния директор на Агенцията Румяна Петкова бяха утвърдени формуляр за самооценка на лице с увреждане и заявление-декларация за изготвяне на индивидуална оценка на потребностите. Те са публикувани на интернет страницата на АСП в рубриката „Административни услуги“.

Индивидуална оценка на потребностите от подкрепа за хората с увреждания се изготвя от специализиран отдел към ДСП въз основа на самооценката на лицето с увреждане. Във връзка с необходимостта от непосредственото прилагане на Методиката, веднага след приемането ѝ АСП предприе действия по сформирване на специализирани отдели във всяка ДСП в страната, които да изготвят индивидуалните оценки

на потребностите на хората с увреждания. Броят на служителите в специализираните отдели в цялата страна е 986.

С цел изготвяне на обективна оценка на потребностите на лицето с увреждане във формуляра за самооценка се съдържат и детайлизирани уточняващи въпроси, на които то или негов законен представител да отговори. При изготвяне на индивидуалната оценка на потребностите се попълват всички части, при съобразяване със заявената и установена потребност на човека с увреждане, като се взема предвид неговата възраст и обичайните за нея състояния и умения. В случаите на заявена потребност от предоставяне на лична помощ и определяне на брой часове, задължително се осъществява личен контакт с човека с увреждане, като се правят посещения в дома му за установяване на неговите реални затруднения и се провежда интервю с него или с негов законен представител. При необходимост социалните работници могат да изискват становище от компетентни специалисти. Индивидуалната оценка на потребностите установява нуждата от подкрепа за хората с увреждания, като на първо място това е необходимостта от лична помощ, чието реално предоставяне ще започне от 1 септември 2019 г. ■

Заявление за изготвяне на индивидуална оценка на потребностите може да подаде всеки човек с увреждане. Заявленията се подават в ДСП по настоящ адрес на лицето с увреждане лично или чрез упълномощено от него лице. Към заявлението се прилагат: лична карта за справка; формуляр за самооценка на потребностите; медицински документи - ЕР на ТЕЛК/НЕЛК, медицински протокол от ЛКК и др.

До 31 декември 2020 г. право за включване в механизма за лична помощ имат:

1. хората с право на чужда помощ с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност;
2. децата с право на чужда помощ с определени 50 и над 50 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност;
3. децата без право на чужда помощ с определени 90 и над 90 на сто

вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност.

По предварителни данни около 80 000 хора с увреждания отговарят на условията, регламентирани в Закона за личната помощ.

За да бъдат осигурени правата им по Закона за хората с увреждания заявления за изготвяне на индивидуална оценка трябва да подадат и лицата, чиито социални оценки, изготвени по реда на отменения Закон за интеграция за хората с увреждания, изтичат.

Индивидуални оценки на потребностите трябва да бъдат изготвени и на лицата, които са посочени в Закона за личната помощ и желаят да ползват такава.

На този етап заявления за индивидуална оценка не е необходимо да подават хората, получаващи месечна финансова подкрепа за определен срок, ако нямат други потребности.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА «АСИСТЕНТИ НА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ»

Приемът на заявленията-декларации на заинтересованите лица започна от 11 февруари. Те се подават по настоящ адрес в дирекциите „Социално подпомагане“.

Програмата се изпълнява от АСП в партньорство с Агенцията по заетостта. Съгласно определения в НПДЗ за 2019 г. параметри за изпълнение на НП АХУ, за дейностите „Личен асистент“ и „Помощник възпитател“ е предвидено осигуряване на заетост на 1900 лица при 5-часов работен ден.

Потребители на социалната услуга „Личен асистент“ могат да бъдат лица с 90 и над 90 на сто трайно намалена работоспособност (ТНР) или вид и степен на увреждане (ВСУ), с определено право на чужда помощ, установена от органите на медицинската експертиза, за което е издадено ЕР на ТЕЛК, деца

▶ НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА «АСИСТЕНТИ НА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ»

до 18 г. възраст с определени от 50 до 90 % ВСУ или ТНР с определено право на чужда помощ, както и лица или деца, изведени от специализирани институции.

Лицата с 90 и над 90 на сто ТНР или ВСУ, с определено право на чужда помощ, трябва да отговарят на определените в раздел IV, т. 2.1.5 на НП АХУ допълнителни условия – да са в състояние, при което не могат да се самообслужват; месечният доход на член от семейството за предходния месец, преди месеца на подаване на заявлението-декларация, е равен или по-нисък от 5-кратния размер на гарантирания минимален доход (ГМД), който се определя с Постановление на Министерския съвет и за 2019 г. е 75 лв.; да не ползват целодневно социални услуги на друго основание; да не са регистрирани като еднолични търговци и да не са собственици на капитала на търговско дружество; нямат сключен договор за предоставяне на собственост срещу задължение за издръжка и/или гледане (това изискване не се прилага в случаите, когато поелите задължения за издръжка и/или гледане са учаси се, безработни, в нетрудоспособна възраст или хора с увреждания); да не са прехвърляли жилищен, вилен, селскостопански или горски имот и/или идеални части от тях срещу

заплащане през последната 1 година, като общата стойност на сделките не надвишава 60-кратния размер на ГМД за съответния период.

Чрез реализирането на дейност „Помощник-възпитател“ се подпомага физическото, социалното, емоционалното и интелектуално развитие на деца с определени 90 и над 90 на сто ВСУ или ТНР.

В Програмата могат да участват безработни лица, подпомагани по реда на чл. 9 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане (ППЗСП) или отговарящи на условията за отпускането на този вид помощ и полагащи постоянни грижи за хора с увреждания или тежко болни лица. Безработните лица трябва да са членове на семейството или роднини по възходяща или низходяща линия до втора степен, по съребрена линия до втора степен, роднини по сватовство до втора степен или съжителстващи лица с потребителя на услугата, при условие, че не са придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст или на професионална пенсия за ранно пенсиониране и живеят в едно и също населено място с това на лицето, за което полагат грижи.

За включване в дейност „Помощник-възпитател“ могат да кандидатстват безработни лица, подпомагани с

- ▶ месечни помощи по реда на чл. 9 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане или отговарящи на условията за получаване на този вид помощ и подпомагачи възпитанието на деца с определени 90 и над 90 на сто ВСУ или ТНР, както и безработни, полагащи грижи за изведени от специализирани институции или резидентен тип услуги деца с увреждания.

През 2019 г. са приети нови облекчения при определяне правото на достъп за включване в дейностите „Личен асистент“ и „Помощник-възпитател“. Според тях не се взимат предвид като доход: месечната помощ по чл. 8д от ЗСПД за деца с увреждания; финансовата подкрепа по чл. 68 от Закона за хората с увреждания, която е закомпенсиране на разходите, свързани с преодоляване на затрудненията, предизвикани от вида и степента на увреждане; трудовото възнаграждение, получавано от участието в Програмата - дейности „Личен асистент“ и „Помощник-възпитател“; обезщетението за безработица, получавано

след участие по програми и проекти за субсидирана заетост; социалната пенсия за инвалидност, минималният размер на пенсията за инвалидност поради общо заболяване и минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст, когато са единствен доход за предходен месец на семейства, в които единият съпруг/а е лице с увреждане, с определена чужда помощ, а другият се грижи за него и е безработен в трудоспособна възраст.

Трудовият договор с лицето, одобрено за включване в дейностите „Личен асистент“ или „Помощник-възпитател“, се сключва със съответната д и р е к ц и я „ С о ц и а л н о подпомагане“.

Подробна информация за условията и реда за включване в Националната програма „Асистенти на хора с увреждания“ може да намерите на електронната страница на АСП <http://www.asp.government.bg/web/guest/programs-and-projects>, в рубриката „Програми и проекти“. ■

**АБОНАМЕНТНАТА КАМПАНИЯ ЗА СП. КУРАЖ
ЗА ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2019 Г.
ИЛИ ЗА МЕСЕЦИТЕ ОТ ЮЛИ ДО КРАЯ НА 2019 Г.
СРОКЪТ Е ОТ 1 ДО 15 ЮНИ 2019 Г.**

ТРАДИЦИОННИЯТ МНОГОЖАНРОВ ФЕСТИВАЛ В С. БРЕНИЦА, община Кнежа ще се проведе на 6 юни от 9,00 ч.

Колективните изпълнители ще имат право на две песни максимум за 8 минути. За индивидуалните изпълнители - една песен за 4 минути. За две колективни изпълнения и едно индивидуално - общо 15 мин.

За повече информация - тел. 0886/374137 - М. Кончарски

На 15 и 16 юни 2019 г. в Смолян – на площад „България“ ще се проведе 6-тия Национален Фолклорен фестивал - конкурс

РЕГЛАМЕНТ ЗА УЧАСТИЕ

Всяка група ще може да се представи с две песни - бърза и бавна - до 7 минути;

Трио или дует - с една песен до 3 минути;

Соло - една песен до 3 минути;

Народен танц или обичай от съответния регион - до 3 минути; Участие в изложба за изделия на ХУ;

Допълнителна класация за изпълнение на типична Родопска песен - по една от организация;

Всяка организация да излиза на сцената с плакат, на който е написано откъде са изпълнителите и кого представляват;

На сцената да се качва и знамето на съответната община;

Участниците ще бъдат оценявани от компетентно жури.

Желателно е съставите да изчакват, за да си получат наградите.

Срок за подаване на заявки за участие е до 20.05.2019 год.

1. Списък на изпълнителите, кой и коя песен ще изпълнява (название на песните);

2. Телефон на ръководителя;

3. Опис на телковите решения на участниците - актуални .

Организатор - фондация ЦУРОН - гр. Неделино

Телефон за контакти 03072 35-10 0897941640

ОО НА СИБ - РАЗГРАД има удоволствието да ви покани за участие в Четвърти фестивал на хора с увреждания „Един ден в Лудогорието“. Фестивалът ще се проведе на 8 юни /събота/ 2019 г. от 10,00 ч на Ронда в Градския парк на Разград. Мероприятието няма конкурсен характер. Времето за участие ще бъде в рамките на 10-15 минути. Заявяване за участие до 30 май 2019 г. с поименен списък, подпис и печат на организацията на адрес:

7200 гр. Разград, ул. „Хан Кубрат“ №1

Е-адрес: sib_razgrad@abv.bg

Лица за контакти: Иванка Петкова и Милка Драгнева, тел. 0898626449, 0879436920

ЧУДЕСНО Е КОГАТО ХОРАТА СА УСМИХНАТИ !

Седма поредна година салона на РО на слепите и Центъра за социална рехабилитация и интеграция за пълнолетни лица с увреждания- Габрово се изпълни с потребители , които се включиха дейно в хумористичното издание на “БлаголаФ”, по подобие на наддумването , което се провежда в Дома на Хумора и Сатирата- “БлаголаЖ”!

Председателят на Клуба на незрящите Стефка Пенчева бе поканила Вокална група “Надежда” - към Клуб на СИБ - Габрово - СИБ, да изпеят няколко чудесни песни от репертоара си.

Ръководителят на певческата група г-н Митко Маринов бе усмихнат и удовлетворен от изпълненията , а безпристрастното жури Елена Назърова- секретар на НЧ- „Априлов Палаузов 1861 г.“ поднесе символичните награди от Клуба на слепите - на сладкодумците, които заредиха деня с усмивки!

Чудесно
е когато
лицата на
хората са
усмихнати!

Прекрасно е
да видиш хора
с увреждания,
които, въпреки
положението
си, съумяват да
превърнат един
априлски ден
в запомнящ се
празник! ■

ЗА ВИСОЦКИ, КАТО ЗА ЯВЛЕНИЕТО ВИСОЦКИ

Продължение от бр. 4

Морфи СКАРЛАТОВ

Посрещането на театър „Таганка“ на летище София се превърна неочаквано в невиджан митинг и сетне стана празник, непредвиден и неорганизиран от никого. Влязохме в историята - Съветският театър „Таганка“ бе допуснат за първи път на посещение и представления зад граница, само защото щеше да се посети „братска България“!

Заедно с Дома на руската култура, който се намираше тогава срещу театър „Трудов фронт“ (сега „Театър зад канала“) в Подуяне, бяха организирани в продължение на 6 дена дневни и вечерни представления. В салона на Дома, дошлите посетители бяха двойно повече от местата, а отвън - беше отново голям митинг. След представленията, руските артисти се „разграбваха“ от нашенци, които ги чакаха, познати и непознати, и после отиваха на „братска размисъл“- и така от масите, отиваха на следващото представление.

Но в най-тежка ситуация, като че ли беше Владимир Висоцки - колосът, поетът, артистът, музикантът личността-космос! Как ли издържаше на толкова братски целувки, предложения, възторг и почитание, горкият!

Разправят, че след едно представление на театъра, 1 на паметника „Левски“ спонтанно, без организатори, | може би от „гальотаджиите“, които миеха нощно време 1 улиците, бил организиран „при полеви условия“ негов! концерт, на който даже шофьорите на тролейте слизали от кормилото, за да го послушат за малко. Ех, какви хубави времена имахме наши...

И така, времето минаваше, без никой от нас да усети какво става! Беше незабравим празник. Не успях да усетя и аз, оставил у дома малката си дъщеричка Христина и жена ми сами. За кой ли път?

В ден събота, в предиобедните часове, театърът „Таганка“ отпътува обратно за Москва с „Аерофлот“. И пак митинг, и пак цветя, и пак целувки и...и... много сълзи, спомени и надежди. Тъжно ми бе, че, потопен в различни ангажменти, не можах да ида и аз на летището и да се сбогувам с руските гости и особено да изпия „на пасашок, стакан ракия“ с приятеля ми Висоцки.

Но когато свише е писано нещо да стане - става!

Телефонът иззвъня и оттам започнаха да ми нареждат: „Значи, театърът на руснаците отлетя, всичко мина от добре по-добре, началството ни похвали, но проблемът е, че с тях не отлетя Висоцки, когото въпреки че го търсеха навсякъде, не го откриха никъде в България! Та в този случай, ти, който се познаваш добре с него, другарю Скарлатов, вземи черната служебна „Волга“ - тръгваш да го търсиш. Без него да не

- се връщаш! Ясно? И много внимателно, без излишен шум, намираш го, докарваш го, даваме му или обяд, или вечеря и го качваме на самолета. Качваме го по живо по здраво за Москва без показност! Съответно, съветските другари трябва да бъдат уведомени предварително надлежно! Ако видим, че ситуацията излиза от контрол, ще ти запазим билет за отиване и връщане... и летиш с него до Москва, като внимаващ да няма последствия. Не искам това, дето „не е за говорене и стана в Москва с вас последният път“ да се повтори. Нали ме разбираш? А после ще му мислим относно връщането ти. 'Щото, стане ли провал, да си му правиш сметката. Не те познавам. За всичко ще си виновен ти! Сетне, като се върнеш на работа, не забравяй да ни напомниш да те уволним! Ясно? Желая ти скорошен успех!"

Че стана ясно, стана! Само дето не знаех, къде да търся Висоцки, къде ли нашенци в гостоприемна балканска, българска, братска атмосфера сега запиват с него юнашки и безпаметно...

Но моят добър ангел-хранител ме спаси отново.

В Комитета някой звънна продължително и надлежно докладва, а дежурният прие съобщение, че „другарят Висоцки, заедно с други наши другари, между тях и на отговорни постове, се намира в кафе-клуба на Районния комитет на партията в Ямбол и провеждат концерт." Да е благословен този, дето се е сетил да „удари една жица" и съобщи къде се намира Висоцки - най-търсеният в този момент човек в България.

Сега всичко ми стана ясно. Даже много ясно. Не ми бе само ясно, как ще се върнем с Висоцки от Ямбол в София?

Спасението беше само да пътуваме с черната служебна „Волга" до Ямбол, а там щяхме да видим, както станеше. А това, дето трябваше да стане „без много шум и показност", можеше да се случи само при добрата воля на Вовата и помощта на нашите. Всичко друго бе „от лукаваго". Но как ли щяхме да се справим и съчетаем всичкото това?

Скарлатов, Скарлатов, защо ти трябваше „на баир лозе"?

Време за губене нямаше. Тръгнахме. Гелето -шофьор от класа, командос от Гранични войски, на служба в Комитета - беше „мъж и половина" и караше волгата като реактивен самолет. Той запаса пистолета, за всеки случай, направихме си кръста и потеглихме за Ямбол. На всяка цена трябваше да докараме „Явлението Висоцки" в София, да дадем официална вечеря и да го изпратим по „живо и по здраво"! Нищо работа, ама я се опитай! Това беше Висоцки и с ямболските другари щях да се опитам да разбера, как се беше озовал този гигант на песента в Ямбол, в кафенето на Районния комитет на партията?

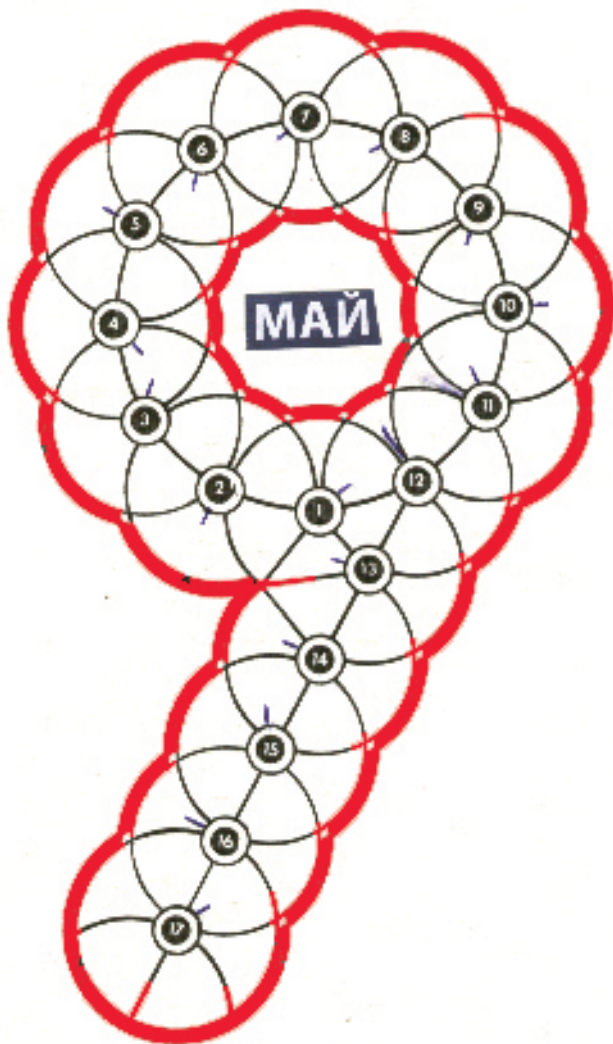
Най-сетне стигнахме в Ямбол, бях почти разфасован от каскади. Добри люде ни заведоха до мястото на събитието. Отдалеч бе видно къде се намира Висоцки. И нямаше как да е иначе! Отвътре и отвън - народ.

СЛЕДВА

КРЪГОСЛОВИЦА

Съставила
Василка КИРОВА

От клетките с чертичка по посока на часовниковата стрелка, 1. Летателно устройство, по-тежко от въздуха, което се движи с неактивен двигател. 2. Японска система за самозащита без оръдие. 3. Древно стенобитно оръдие /мн.ч./. 4. Великани, гиганти. 5. Флота, плавателните съдове на една държава. 6. Вид радиолока топи. 7. Радиотелеграфист. 8. Условен звуков или зрителен знак за предаване сведения на разстояния. 9. Първият български космонавт. 10. Поставка за инструменти, уреди и др. 11. Казашки главатар. 12. Човек, който продава или обработва камъни. 13. Административна единица във Франция. 14. Къса горна спортна дреха от непромокаем плат. 15. Помещение за временно затваряне на провинили се лица в казармата. 16. Район, участък, околност. 17. Немски писател /1898-1970/ - "На западния фронт нищо ново".

ОТГОВОРИ НА КРЪГОСЛОВИЦАТА

от бр. 4

1. Урвич. 2. Радев /Въло/. 3. Данте /Алигери/. 4. Набат, 5. Абака. 6. Клема. 7. "Мерак". 8. Сакар. 9. Стока. 10. "Алеко". 11. Пелте. 12. Чипев /Тодор/.

КРЪГОСЛОВИЦА

Съставил **Иван МАНЧЕВ**

ВОДОРАВНО: 1. Наш поет /1887-1916/ - "Скрити вопли". 8. Река в Русия, приток на Волга. 9. Ръчно оръжие за мятане на стрели. 10. Древно-египетски бог на слънцето. 11. Драма от Ернст Толев, 14. Експеримент. 15. Поема от Дора Габе. 16. Наш поет /1898-1974/ - „Арена“. 17. Стихотворение от р. Бърнз. 19. Лирическо стихотворение за възхвала. 21. Героиня на Шекспир от трагедията „Антонии и Клеопатра“. 23. Първата марка руски автомобили. 25. Огнен метеор. 28. Силно спиртно питие. 30. Стихотворение от Емилиян Станев. 32. Наш футболен треньор. 34. Река в Зап. Сибир 35. Роман от Орлин Василев. 36. Стихотворение от Д. Дебелянов. 37. Уред за измерване височината на полета на летателни устройства .

ОТВЕЧНО: 1. Наша балет-майсторка /1901-1944/. 2. Определена част от разстояние при спортни състезания. 3. Пещера над гара Бов. 4. Информационен антифашиски всекидневник, излиза в София от м.Октомври 1923 до м.май 1924г. 6. Деятелка на рев. младежко и работническо движение в България /1923-1944/. 6. Стихотворение от Ив. Вазов. 7. Залив в сев. зап. крайбрежие на о. Аоншу Япония. 12.Сборник разкази от Анри Барбюс. 13. Синтетичен препарат за измиване на прибори за хранене. 18. Южен плод. 20. Стихотворение от Давид Овадия. 21.Руски писател /1895-1963/-"Гълъби на мира". 22. Горната част на капител. 23. Френски оперен композитор /1803-1856/ - „Ако бях цар“. 24.Аржентинска писателка /1898-1977/. 26. Езеро в Сев.Пирин. 27.Град в Заир, 29. Водни животни. 31.Френски живописец /1840-1926/. 33..Дълговременно отбранително съоръжение.

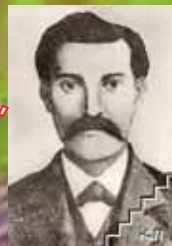
МАЙ

ПАМЕТА НА БЪЛГАРИЯ

•07. 105 г. от
рождението на
Андрей Гуляшки,
български писател
(1914 – 1995);

•13. 175 г. от
рождението на
Цанко Дюстабанов,
български
революционер,
търговец

•15. 100 г. от
рождението на
Александър Геров,
български поет
(1919 – 1997);

•18. 105 г.от
рождението на
Борис Христов,
български оперен
изпълнител
(1914 – 1993);

•25. 150 г. от
рождението на
Георги Стаматов,
български писател
(1869 – 1942);

•28. 170 г. от рождението
на Никола Обретенов,
български обществен и
политически деец, участник в
националноосвободителното
движение
(1849 – 1939);

